

SADRŽAJ

Uvod	11
Skraćenice	13
Napomena uz ediciju	14
FILOZOFIJA RELIGIJE	
Predgovor	17
PRVO POGLAVLJE	
UVODNA PITANJA	
§ 1. O smislu filozofiskog mišljenja općenito	21
1. Samostalno misliti	21
2. Stvar mišljenja	22
3. Pravi bitak i činjenice	24
4. Bitni bitak i bitak bez biti	26
5. Način utemeljivanja filozofiskog mišljenja	26
6. Nedovršivost filozofiskog mišljenja	28
§ 2. Smisao filozofije religije	30
1. Religija kao stvar mišljenja	30
2. Religija i ljudsko mišljenje	30
3. Vrijeme filozofiske refleksije o religiji	32
4. Opasnost i korist filozofije religije za religiju	34
§ 3. Pretpojam religije	36
1. Religija kao čovjekov odnos prema Bogu	36
2. Unutarnjost i vanjskost religije	38
3. Kritički reflektirana religija	38
§ 4. Religija i filozofija religije u novovjekoj filozofiskoj situaciji	40
1. Filozofija i svjetonazor	40
2. Filozofija znanosti i religija: Wittgensteinov <i>Traktat</i>	41
3. Filozofija znanosti i religija: Karl Popper	44
4. Kritički racionalizam Hansa Alberta	45
5. Kritička teorija i religija	47

DRUGO POGLAVLJE

BOG KAO PRINCIP RELIGIJE

§ 5. <i>Nacrt prvog puta prema Bogu</i>	53
1. Opstanak	54
2. Ne-opstojanje ili ništa	56
a) Što je ništa	56
b) Iskustvo onog ništa	57
c) Dvoznačnost onog ništa	59
d) Odbojnost onog ništa	60
e) Beskrajnost i bezuvjetnost onog ništa	61
f) Ono ništa: ni stvar ni subjekt	63
g) Ono ništa kao ono drugo opstojanja	63
3. Pitanje o smislu i postulat smisla	64
4. Posljedica: postoji ono beskonačno i bezuvjetno	68
5. Objasnjenja uz ono do sada rečeno	71
a) Samo ništa kao pojava onog beskonačnog i bezuvjetnog	71
b) Onkraj bića	72
c) Fenomenologiska razlika	74
6. Kritike tog puta	75
a) Teologiske kritike	75
b) Filozofiske kritike	76
§ 6. <i>Nacrt drugog puta prema Bogu</i>	78
1. Ništa koje se nalazi iza nas	78
2. Ništa i potreba za objašnjenjem nečega	80
3. Niz razloga	82
4. Presudno pitanje o razlogu	85
a) Univerzalnost ispitivanog	87
b) Ne-biće kao ono raspitivano	88
5. Posljedica	90
6. Tajna kao temelj	92
7. Logika te misli	92
§ 7. <i>Oba nacrta u zrcalu starijih misli</i>	95
1. <i>Demonstratio per effectum</i> Tome Akvinskog	96
2. Ontologiski argument Anselma Canterburyjskog	102
a) <i>Id quo maius cogitari nequit</i>	104
b) Kako ta misao dolazi u mišljenje	104
c) Dokaz zbiljnosti	105
3. Kantova kritika dokazā postojanja Boga	107
§ 8. <i>Osobna crta apsolutne tajne</i>	112
1. Što znači „osobno“?	112

a) Samoizvršenje	113
b) Moć započinjanja	113
c) Komunikacija	114
d) Obzorje svijeta	115
2. Pitanje o smislu i osobnosti	117
3. Temelj i osobna temeljna struktura bića	120
4. Transcendirajuća osobnost	124
<i>§ 9. Božanstvenost apsolutne tajne</i>	126
1. Lik i objava u ljudskom modelu	126
2. Božanska epifanija kao mogućnost	128
3. Sveti kao epifanijska veličina	132
4. Božanska epifanija kao zbilja	133
<i>§ 10. Povijesno mijenjanje Božjeg lika</i>	135
1. Objava i uskraćenje	136
2. Umnožavanje lika	137
3. Društvene identifikacije i razdvajanja	139
<i>§ 11. Ateizam</i>	142
1. Ne-nužan značaj naših nacrta	143
a) Krajnja pitanja	143
b) Dvoznačnost onog ništa	143
c) Etički postulat	144
d) Povijesna sjećanja	145
2. Mogući oblici ateizma	146
a) Negativni ateizam	146
b) Kritički ateizam	148
c) Pozitivni ateizam	150
d) Ateizam i problem teodiceje	152
TREĆE POGLAVLJE	
ČOVJEK KAO OSTVARITELJ RELIGIJE	
<i>Uvodne napomene</i>	157
<i>§ 12. Vjera</i>	158
1. Vjera i znanje	158
2. Vjera i osobna sloboda	159
3. Modeli vjere	159
4. Pouzdanje, potvrđivanje, predanje	161
5. Vjerovati u Boga i u sve	164
6. Vjera u Boga i zlo	165
7. Vjera i čudo	168

MOLITVA

<i>Uvodna napomena</i>	170
<i>§ 13. Molitva šutnje</i>	172
1. Negativnost šutnje	173
2. Pozitivnost šutnje kao sabranost	173
3. Pozitivnost šutnje kao pobožnost	175
4. Obrat zahvale i krug religije	175
<i>§ 14. Molitva kao govor</i>	177
1. Teološka razlika govora i negativni govor	179
2. Pozitivno-simbolični govor	181
3. „Izljevanje srca“	186
4. Relacijski značaj jezika	188
5. Pobožnost i zahvala	191
<i>§ 15. Molitva kao kult: zajednica, naviještanje i molitva zajednice</i>	192
1. Kultna zajednica	193
2. Naviještanje	195
a) Teološki i antropološki pol naviještanja	196
b) Poistovjećenje sebstva i Boga	196
c) Imenovanje Boga	198
d) Nalog i sjećanje	198
e) Jezično zajedništvo sa zajednicom	200
f) Pogadajući i pokrećući značaj naviještanja	202
g) Naviještanje i zajednica	203
3. Molitva zajednice	204
<i>§ 16. Molitva kao kult: kult kao realno-simbolična radnja</i>	206
1. Jezik kao realno-simbolična radnja	206
2. Govor kulta kao realno-simbolična radnja	209
3. Sveta vremena i mjesta: slobodni prostor kulta	211
4. Ritualizacija kultnoga govora	214
5. Napetosti i krize ritualnoga kultnog govora	215
6. Višestruka sinteza kulta	217
<i>§ 17. O izopačenom vidu religije</i>	220
1. Temelji mogućnosti za izopačenost religije	220
2. Umnožavanje bez biti	222
3. Religija kao ideologija	223
4. Religiozni fanatizam	225
5. Miješana zbilja religije	228

ZAVRŠNA RIJEČ
KRAJ BEZ KRAJA

230

Welteova fenomenologiska filozofija religije

Stjepan Kušar

232

Kazalo imena

247

Kazalo pojnova

251